

**„ДЗИ – Общо
застраховане” ЕАД**

Весела Величкова, водещ финансов анализатор
v.velichkova@gmail.com

Калина Димитрова, финансов анализатор
k.dimitrova@bcra-bg.com

Рейтинг на способност за изплащане на искове*	Мониторинг	Актуализация	Актуализация
Дата на Рейтингов комитет:	06.01.2017	21.02.2017	21.02.2018
Дата на публикуване:	12.01.2017	22.02.2017	22.02.2018
Дългосрочен рейтинг:	BBB-	BBB-	BBB-
Перспектива:	Негативна	Стабилна	Стабилна
Дългосрочен рейтинг по национална скала:	AA+ (BG)	AA+ (BG)	AA+ (BG)
Перспектива:	Стабилна	Стабилна	Стабилна

*За да се запознаете с пълната рейтингова история, вижте таблицата в края на документа

БАКР – АГЕНЦИЯ ЗА КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ АД е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари агенции, без териториални или други ограничения.

БАКР запазва присъдените на „ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАД рейтинги:

- **Дългосрочен рейтинг на способност на изплащане на искове: BBB-, перспектива: „стабилна”;**
- **Дългосрочен рейтинг по национална скала: AA+ (BG), перспектива: „стабилна”.**

Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на рейтинг на способност за изплащане на искове на застрахователни дружества (http://www.bcra-bg.com/files/file_201.pdf), утвърдена и влязла в сила от 06.07.2016г.

За изработването на рейтинговия доклад и присъждането на рейтинг е използвана информация от оценяваното застрахователно дружество, Комисия за Финансов Надзор, Национален Статистически Институт, база данни на БАКР, консултанти и други източници на публична информация.

През 2016г. ръстът на българската икономика се ускорява, като от 3.6% през 2015г., достига 3.9% през 2016г. През първата половина на 2017г. икономиката на страната нараства с 3.7% спрямо същия период на 2016г.

Затвърждава се започналата след 2013г. тенденция на нарастване в резервните активи на БНБ, което е солиден буфер за гарантиране на стабилността на валутния борд.

През 2016г. потокът на преките чуждестранни инвестиции се понижава до 1.4%, достигайки най-ниската стойност за последните 5 години. Предварителните данни отчитат, че спадът в инвестиционните потоци продължава и през първото полугодие на 2017г.

Данните за трудовия пазар през първото полугодие на 2017г. отбелязват рекордно високи показатели за икономическата активност и заетостта на населението. Възходящ остава и трендът при доходите от труд. Коефициентът на безработица достига до пред-кризисните си нива (6-7%).

От юни 2017г. общото средногодишно изменение на цените регистрира нарастващи положителни стойности и достига 0.6% към края на септември.

Салдото по държавния бюджет бележи подобрене. Дефицитът в размер на 2.3% от БВП през 2015г. се свива до 1.2% от БВП към края на 2016г. (заложен размер от 1.9% в ЗДБРБ).

Бюджетният баланс по КФП, заложен в проектобюджета за 2018г., е дефицит в размер на 1.0% от БВП. Правителството заявява намерение за продължаване на политиката за постепенна консолидация и достигане на балансиран бюджет през 2020г. През прогнозния период не са предвидени значими изменения в данъчната политика.

Нивото на държавния дълг (27.4% от БВП в края на 2016г., 23.6% от прогнозния БВП към края на септември 2017г.) продължава да бъде положителен фактор за България¹. Министерство на финансите е заложило очакване за понижаване на държавния дълг до 22.3% от БВП към края на 2018г. и достигане на 20.0% към края на 2020г.

За периода на актуализация банковата система на страната остава стабилна, като се характеризира със:

- Запазване на значителния дял на чуждестранния капитал в общия капитал на банковата система;
- Продължаващо нарастване на активите в банковата система през последните 2 приключени години, както и през първата половина на 2017г.;
- Запазена възходяща тенденция на печалбата в банковата система, наблюдавана и през предходните 3 години. Към средата на 2017г. отчетената от банките печалба отбелязва значително движение надолу спрямо година по-рано (спад от 14.6% в номинално изражение спрямо значителен ръст от 53.7% към Q2 2016г.), като следва да се има предвид, че посоченото не се дължи на негативни тенденции по отношение на генерираните от банките приходи и/или разходи, а е в резултат на обстоятелството, че през първата половина на 2016г. значителна част от реализираните приходи са били с еднократен характер (добавени са над 150 млн.лв. в резултат на приключването на сделката за Visa Europe);

- През 2016г. и първата половина на 2017г. се запазва тенденцията на нарастване на привлечените средства под формата на депозити (без кредитни институции);
- След забавяне на спада в кредитирането през 2015г., през 2016г. вече се отбелязва слабо положително изменение в размера на отпуснатите към нефинансовия сектор кредити и аванси (0.6% на годишна база), а през първата половина на 2017г. регистрираният растеж се ускорява до 3.4% спрямо съпоставимия период на 2016г. Министерство на финансите предвижда този процес да продължи и през периода 2017-2020г.;
- Необслужваните кредити намаляват до 12.9% от brutния кредитен портфейл към края на 2016г. (14.5% към 2015г.). Продължаващо подобрене в качеството на портфейла се наблюдава и през първото полугодие на 2017г. (с близо 2 п.п. в сравнение с година по-рано), като степента на необслужваните експозиции остава относително висока – 12.1% от brutния кредитен портфейл;
- Продължават да се отчитат високи нива на ликвидност и капиталова адекватност.

За благоприятното състояние на банковия сектор свидетелстват и резултатите от направените през 2016г. преглед на качеството на активите и стрес тестове за устойчивост на банките в България (обявени през август 2016г.), показващи, че банковият сектор е стабилен, добре капитализиран и публична подкрепа на банки с държавен ресурс не се налага.

Характеристики на българския общозастрахователен пазар през периода на актуализация:

- Затвърждаване на тенденцията на ръст в прихода по записани brutни премии;
- Висок потенциал за растеж (предвид относително ниските нива на застрахователна плътност и застрахователно проникване);
- Висока степен на пазарна концентрация – през 2016г. 72.3% от

¹ Максимално допустимата референтна стойност на Маастрихтския критерий за конвергентност е 60%

брутния премиен приход (БПП) в сектора се формира от седемте най-големи дружества (70.7% за 2015г.);

- Висок дял на автомобилните застраховки в структурата на агрегирания застрахователен портфейл - 70.0% в края на 2016г. (68.4% в края на 2015г.).

Основни промени в регулаторната рамка:

- През април 2016г. Комисията за финансов надзор е приела Наредба (№51 от 28.04.2016г.) за собствените средства и за изискванията за платежоспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи;
- През декември 2016г. Комисията за финансов надзор е приела Наредба №53 от 23.12.2016г. за изискванията към отчетността, оценката на активите и пасивите и образуването на техническите резерви на застрахователите, презастрахователите и Гаранционния фонд и Наредба №54 от 30.12.2016г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защита на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т.1 и 2 от Кодекса на застраховането;
- На провело се на 13.02.2017г. заседание КФН е приела Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 13-41 от 12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при пътнотранспортни произшествия и реда за информиране между Министерството на вътрешните работи, Комисията за финансов надзор и Гаранционния фонд;
- На провело се на 07.04.2017г. заседание КФН е приела Наредба за изменение и допълнение на Наредба №49 от 16.10.2014г. за задължителното застраховане по чл. 249, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането и за методиката за уреждане на претенции за обезщетение на вреди, причинени на моторни превозни средства.

Основните фактори, възпрепятстващи развитието на общозастрахователните

компании, продължават да бъдат бавното възстановяване на българската икономика от кризата и съпътстващите го относително ниска икономическа активност и обусловената от това несигурност по отношение на бъдещите доходи на домакинствата. Секторът запазва висок потенциал за растеж, предвид относително ниските нива на застрахователна плътност и проникване.

Публикуваните на 03.02.2017г. резултати от проведения преглед на активите и стрес-тестове на застрахователните компании в страната свидетелстват за стабилността на рейтингованото дружество. Отправените му препоръки за увеличаване на размера допустими базови собствени средства, които покриват достатъчно минималното КИП (капиталово изискване за платежоспособност) според изискванията на Платежоспособност II, са изпълнени през 2016г. и 2017г.

През периода на актуализация не са предприети промени в акционерния капитал на „ДЗИ – Общо застраховане“ и той възлиза на 66 586 779 лв., разпределени в 9 512 397 броя акции, всяка от които с номинал 7 лв. Едноличен собственик на капитала се запазва „ДЗИ – Животозастраховане“, а едноличен краен собственик – Кей Би Си Груп НВ.

В Надзорния съвет е настъпила промяна – през август 2017г. от състава му е освободен Люсиен С Хайсенс и на негово място е избран Люк Роджър Е. Попелие. Така към момента Надзорният съвет е в състав: Йохан Демен, Григорий Вазов и Люк Роджър Е. Попелие. В състава на Управителния съвет също е налице промяна: на мястото на освободения Милен Глушков е избрана Бистра Василева, считано от февруари 2018г. Така УС към момента е в състав Геерт Р. Г Де Кегел, Коста Чолаков и Бистра Василева.

През 2016г. брутният премиен приход (БПП) на „ДЗИ – Общо застраховане“ бележи ръст от 7.1%, при 2.7% повишение на коригирания сектор², вследствие на което пазарният дял на дружеството нараства с 0.39 п.п. до 10.45%. При основната за компанията застраховка – „Автокаска“ – повишението е 16.7%, а

² Коригиран с данните на оценяваното дружество.

„ДЗИ – Общо застраховане“ ЕАДДългосрочен рейтинг на способност за изплащане на искове: **BBB-**(перспектива: **Стабилна**)Дългосрочен рейтинг по национална скала: **AA+ (BG)**(перспектива: **Стабилна**)

Февруари 2018г.

Евлоги Георгиев 95, ет. 1
гр. София 1142тел.:(+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

пазарният дял нараства от 14.2% до 15.7%. БПП по другата автомобилна застраховка („ГО за МПС“) обаче се понижава с 3.2%, а пазарният дял намалява до 7.6% (8.2% година по-рано). Дружеството увеличава леко пазарния си дял (от 9.5% до 10.0%) и по застраховка „Пожар и природни бедствия“ вследствие на ръст в БПП от 3.1%. Незначително намалява БПП по другата имуществена застраховка – „Други щети на имущество“.

През деветмесечието на 2017г. пазарният дял на компанията продължава да нараства, достигайки 10.62% след ръст на БПП от 12.5% на годишна база (8.1% ръст на коригирания сектор). Повишението е основно по линия на двете автомобилни застраховки: 9.6% при „Автокаска“ и 24.2% при „ГО за МПС“, като пазарните дялове на компанията при двете достигат съответно 15.5% (запазване спрямо периода преди година) и 8.2% (7.2% към септември 2016г.). Пазарният дял по „Пожар и природни бедствия“ леко намалява, въпреки ръст на БПП (4.2%). При „Други щети на имущество“ е налице повишение от 12.3%. Ръст е налице и при повечето останали застраховки.

За структурата на застрахователния портфейл е характерна тенденция на спад като цяло в дела на „Автокаска“, който достига 47.4% за 2016г. и 46.3% към 09.2017г. в контраст с другата автомобилна застраховка („ГО за МПС“), която се понижава като тежест – до 27.8% за 2016г. и 29.6% към 09.2017г. В сравнителен план компанията поддържа висок дял на „Автокаска“ и имуществени застраховки спрямо конкурентната група (сформирана от останалите водещи дружества), докато при „ГО за МПС“ сравнението е в обратна посока. Като цяло концентрацията в портфейла на дружеството се запазва близка до средната за останалите водещи компании.

Брутните квоти на щетимост нарастват леко през 2016г. и по-осезаемо през деветмесечието на 2017г. Нетните квоти на щетимост също се повишават леко през 2016г., а през деветмесечието на 2017г. остават почти без промяна спрямо същия период на предходната година. Относно нетните квоти на

щетимост те се задържат на ниво близко до средното за останалите водещи дружества.

След 2015г., когато компанията постига ниво на комбинирания разходен коефициент под 100% (99.3%), през следващата 2016г. равнището на показателя отново се покачва и достига 101.0%, обусловено от ръста на нетните квоти на щетимост и разходния коефициент. Тази стойност е индикатор за негативен резултат от застрахователна дейност. По този показател дружеството се позиционира неблагоприятно в сравнителен план спрямо конкурентната група. През деветмесечието на 2017г. се наблюдава подобрение и комбинираният разходен коефициент спада до 90.5%.

През периода на актуализация не са налице значими промени в нивото на самозадържане на „ДЗИ – Общо застраховане“ и то се запазва на равнища около 93-94%.

Размерът на инвестиционния портфейл на „ДЗИ – Общо застраховане“ расте както през 2016г. (6.5%), така и през деветмесечието на 2017г. (5.3% спрямо края на 2016г.). Повишението и през двата периода е основно по линия на държаните ДЦК, които доминират портфейла. В голямата си част държавните облигации са български.

Дружеството продължава да поддържа значително по-висок дял на високоликвидните си активи спрямо средното за коригирания сектор, което представлява положителен фактор. През 2016г. реализираната инвестиционна доходност от компанията е близка до средната за коригирания сектор, докато през деветмесечието на 2017г. спада под нея.

Нетният спечелен приход на „ДЗИ – Общо застраховане“ бележи ръст както през 2016г. (10.7%), така и през деветмесечието на 2017г. (16.8% на годишна база). Компанията генерира нетна печалба в размер на 5 770 хил.лв. за 2016г. и 16 426 хил.лв. за деветмесечието на 2017г. Възвръщаемостта на собствения капитал възлиза съответно на 7.1% за 2016г. и 12.8% за деветмесечието на 2017г.

Оперативният ливъридж на дружеството остава почти без промяна през 2016г. и е близък до средния за конкурентната група.

Финансовият също остава без промяна, но е по-висок от средния за останалите водещи дружества.

както в края на 2016г., така и девет месеца по-късно.

Коефициентите на ликвидност на техническите резерви и на резерва за предстоящи плащания на дружеството се запазват по-високи както спрямо коригирания сектор, така и спрямо конкурентната група. Коефициентът на незабавна ликвидност е по-нисък спрямо сектора, но по-висок от средните за групата

Основни финансови показатели:

Показател / Година:	09.2017	09.2016	2016	2015	2014	2013
Брутен Премиен Приход (хил.лв.):	138 408	123 029	169 241	158 067	142 926	141 561
<i>Изменение на годишна база</i>	<i>12.5%</i>	<i>-27.3%</i>	<i>7.1%</i>	<i>10.6%</i>	<i>1.0%</i>	<i>-4.5%</i>
Нетен Спечелен Приход (хил.лв.):	137 370	117 587	157 111	141 904	129 509	133 128
<i>Изменение на годишна база</i>	<i>16.8%</i>	<i>-25.2%</i>	<i>10.7%</i>	<i>9.6%</i>	<i>-2.7%</i>	<i>-10.6%</i>
Нетна печалба (хил.лв.)	16 426	10 195	5 770	8 823	6 243	7 343
Резултат от застрахователна дейност	13 074	5 610	-1 540	935	-2 867	-1 092
Брутни квоти на щетимост	80.4%	51.8%	53.8%	49.8%	62.0%	49.29%
Нетни квоти на щетимост	51.9%	50.5%	53.4%	50.3%	52.7%	52.50%
Разходен коефициент	13.5%	9.4%	11.4%	11.2%	12.4%	13.59%
Аквизиционен коефициент	25.0%	35.3%	36.2%	37.8%	37.2%	34.73%
Комбиниран коефициент	90.5%	95.2%	101.0%	99.3%	102.2%	100.82%
Оперативен ливъридж	-	-	190%	187%	179%	182%
Финансов ливъридж	-	-	250%	267%	267%	251%
Коефициент на ликвидност	5.1%	5.6%	4.1%	3.4%	3.8%	2.71%
Възвръщаемост на СК	12.8%	16.4%	7.1%	12.1%	8.7%	9.4%

***Рейтингова история:**

Рейтингите в таблицата са присъдени по предходната Методология за присъждане на рейтинг на способност за изплащане на икове, съответно с прилаганата за нея скала за оценка, и не са директно сравними с рейтингите, присъдени след влизането в сила на актуалната методология от 04.07.2016г.

Рейтинг на способност за изплащане на икове	Първоначален рейтинг 25.05.2015	Актуализация 19.05.2016	Мониторинг 05.07.2016
Дългосрочен рейтинг:	iA	iA+	iA+ (под наблюдение)*
Перспектива:	стабилна	стабилна	

*Рейтингът е поставен „под наблюдение“ съгласно изискванията на Регламент 1060/2009 поради процедура по промени в методологията до приключване на процедурата и преразглеждане на рейтингите, присъждани съгласно конкретната методология.